

“ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งพึงเปิดเผย”

บันทึก

เรื่อง อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงในการตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการ

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งปัญหาของ ก.พ. เรื่องอำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงในการตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการ โดยหนังสือที่ ๒๒๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ความว่า ก.พ. พิจารณาเห็นมีปัญหาเป็นที่สงสัยว่า ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ที่กำหนดผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการพลเรือนผู้กระทำความผิดวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษสถานไล่ออกหรือปลดออก มีข้อความว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัดสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค” นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการพลเรือนที่ต่ำกว่าชั้นเอกได้ด้วย หรือว่ามีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนได้เฉพาะข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอกเท่านั้น เพราะตามตัวบทกฎหมายได้กำหนดตัวผู้มีอำนาจไว้เป็นชั้นๆ สำหรับข้าราชการแต่ละชั้นเป็นที่แน่นอนแตกต่างกับอำนาจการสั่งพักราชการตามมาตรา ๖๓ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับตำแหน่งสูงลงไปทุกตำแหน่ง แต่มีมติคณะรัฐมนตรีว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็มีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการที่ต่ำกว่าชั้นเอกได้ด้วยดังนี้ ก.พ. สงสัยว่าถ้าจะปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนี้ คือ ถือว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการที่ต่ำกว่าชั้นเอกได้ด้วย ดังนี้ จะเป็นการถูกต้องหรือขัดกับกฎหมายประการใดหรือไม่ จึงลงมติให้หรือคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเพื่อจะได้ถือเป็นทางปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจในการตั้งกรรมการเพื่อสอบสวนข้าราชการนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๖๑ ได้บัญญัติแบ่งแยกอำนาจของผู้ที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนสำหรับข้าราชการแต่ละชั้นไว้ดังนี้ (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก (๒)

ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรม หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง หรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรม สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้น จัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง (๓) ข้าหลวงประจำจังหวัด หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ มอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วน ภูมิภาค ตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า กฎหมายประสงคฺให้ผู้บังคับบัญชาตำแหน่งใดมี อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนข้าราชการผู้กระทำความผิดวินัยชั้นใดไว้โดยชัดเจน ถ้า กฎหมายประสงคฺจะให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อสอบสวนข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าชั้นเอกได้ด้วย ก็ต้องมีบทบัญญัติไว้ โดยชัดแจ้งในกฎหมายนั้น แต่ก็หาไม่มี และเมื่อได้พิจารณาถึงอำนาจในการสั่งพักราชการตาม มาตรา ๖๓ (ข) (๑) ซึ่งมีความว่า “นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมีอำนาจสั่งให้ ข้าราชการตำแหน่งปลัดกระทรวงหรือเทียบปลัดกระทรวงลงไปพักราชการได้” อันเป็นบทบัญญัติ ในกฎหมายฉบับเดียวกัน และว่าด้วยการลงโทษข้าราชการเช่นเดียวกัน ก็ย่อมเป็นที่เห็นได้ชัดและ ข้อเสนอสนับสนุนได้เป็นอย่างดีว่า เมื่อกฎหมายประสงคฺอย่างใดแล้วกฎหมายก็บัญญัติไว้โดยชัดเจน เพื่อความประสงคฺอย่างนั้น

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงหาอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าชั้นเอกได้ ไม่

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๔๙๕